

El poema de la rosa als llavis

JOAN SALVAT-PAPASSEIT

Joseph J. J. J.

Obres de J. SALVAT-PAPASSEIT

POEMES EN ONDES HERTZIANES,

publicacions «Mar Vella», (1919)

L'IRRADIADOR DEL PORT I LES GAVINES, (1921)

LES CONSPIRACIONS, (1922)

LA GESTA DELS ESTELS,

publicacions de «La Revista», (1922)

LA ROSA ALS LLAVIS, (1923)

a mon premier

JS

LA ROSA ALS LLAVIS

Edició de cent exemplars sobre paper Japó, numerats 1-A a 25-A, no posats a la venda, i del 1 al 75, tots amb la signatura de l'autor.

JUSTIFICACIÓ DEL TIRATGE:

N.º

2-A

Antoni Gual

SALVAT - PAPASSEIT

EL POEMA

de

La rosa als llavis

amb un frontispici a la trepa

per

JOSEP OBIOLS

1923

Botons de foc al cor
la fiblada d'amor—
però els déus s'hi tatuaven

EL DESIG I EL CONVIT

Quina grua el meu estel,

Quina grua el meu estel,
quin estel la meva grua!
—de tan com brilla en el cel
sembla una donzella nua.

L'espurneig que em fereix l'ull
són els seus pits quan s'inclina:
si fa un mirall de l'escull
perleja a l'arena fina.

De la meva barca estant
dono al cordill tota mida.
I l'ala clara, sestant,
del gavot que passa, crida.

Oh, el seu flanc rosa i argent
i la trena que es deslliga
volar d'oronella al vent!
cabell desfet de l'amiga.

Amiga del dolç turmell.
—Com una vela s'enfila
espitllera de l'ocell:
si jo llenço el braç vacil·la.

Vianant vora la mar
prega pels marins que arriben;
si veuen l'estel dansar
moren de tan que sospiren.

Vianant puja al meu bot
que és lliure de la sentida,

però no diguis ni un mot
si no vols perdre la vida.

Vianant no parlis, no,
que l'oreig l'acosta, i mira
que et pendrà l'amor senyor
—que el mariner ja sospira.

deixaré la ciutat

deixaré la ciutat que em distreu de l'amor
la meva barca

el Port

i el voltàmetre encès que porto a la butxaca—

l'autòmnibus bronzent

i el més bonic ocell

que és l'avió

i temptaré la noia que ara arriba i ja em priva

li diré com la copa melangiosa és del vi

—i el meu braç del seu coll—

i veurà que ara llenço la stylo i no la cullo

i em faré el rostre pàl·lid com si fos un minyó
i diré maliciós:
—com un pinyó és la boca que em captiva.

Perquè has vingut

Perquè has vingut han florit els lilàs
i han dit llur joia

envejosa

a les roses:

mireu la noia que us guanya l'esclat,
bella i pubilla, i és bruna de rostre.

De tan que és jove enamora el seu pas
—quí no la sap quan la veu s'enamora.

Perquè has vingut jo ara torno a estimar:
diré el teu nom

i el cantarà l'alosa.

l el seu esguard

i el seu esguard damunt el meu esguard
soc presoner

que la vull presonera:
aquest matí que una flor m'ha posat
li dèia així

baix baixet
a l'orella:

sota els teus ulls, és un bes el que em plau:

Amo l'aroma

Amo l'aroma d'aquest brot de menta
que duus lligada dintre el teu somrís
fes-me'n penyora tu, minyona esquerpa
com vela nova que torba el garbí.

Les xicres blanques dels pals del telègraf
si ets a la ruta guarden ton camí;
pel brot de menta cap d'elles pledeja—
pledejarien si em veien sofrir.

Perquè vindria de la boca teva
la posaria al mossec de les dents,
fes-me'n penyora, del teu brot de menta:
jo per pagar-la ja em donaré teu.

EL CAL·LIGRAMA - 1

O
H
T
O
T
A
P
U
L
C
R
A

JACULATÒRIA

ROSA LA ROSA ET SOC PREGANT:
PETAL QUE ES MORI TREMOLANT
EL BES DONANT SEMPRE CREMANT
—I UN ALTRE PETAL ESPERANT

ET DURÉ SEMPRÈ

AL PIT

ET SOMNIARÉ

A LA NIT

G
O
T
E
S
D
E
S
A
N
G

ESPINES DE
LLIGA-AMANT

FERIU MA CARN

l'estampeta és d'or

LES IMATGES - 1

I el vent deixava

i el vent deixava dintre la rosella
granets de blat com espurnes de sol
—només per dir com és la boca d'Ella:

com la neu rosa als pics
quan surt el sol

EL DALERÓS MESTER
I LA FLORIDA

Ser mestre d'amor

Ser mestre d'amor
qui no pagaria,
ara que en soc jo
l'aprenenta em tira.

De dir la lliçó
tota Ella s'afina—
ja sap tan el cor
que no li cal guia;
amb un sol petó
la lliçó es sabia.

Qui és mestre d'amor
del guany ja pot viure.

sota el meu llavi el seu

sota el meu llavi el seu, com el foc i la brasa
la seda dels seus rulls com el pecat més dolç
—i l'espatlla ben nua
ben blanca

l'ombra corba
incitant
de l'esguard:

encara un altre bes
un altre
un altre

—quin perfum de magnòlia el seu pit odorant!

LES IMATGES - 2

(Si, per tenir-la,

(
Si, per tenir-la, la feria al cor
—era l'ortiga
que alena cremor.
)

COLLITA DE PÈTALS

Mentre la roba s'eixamora

Mentre la roba s'eixamora i vola
i tot reposa dins la sesta al sol,
vina, manyaga, on s'escau la pomera—
menjarem pomes i ens direm l'amor.

L'amor que ens dèiem
l'amor que ens diriem.

Ai, que et quedava el senyal i tot.

L'INICI

Seré a ta cambra, amiga,

Seré a ta cambra, amiga, que ningú no ho sabrà:
Cupidell a la porta m'obrirà
i tancarà.

Entremaliat i destre serà Ell qui et pendrà.

I si Tu ets temerosa
no et deixarà cridà.

LES IMATGES - 3

Mocador d'olor

Mocador d'olor
que la teva sina
acostava al cor:
com que et sap l'enyor
i et sap la pell fina
tremola d'amor.

Mocador d'olor
fragant tarongina,
com li bat el cor!

CONTENTAMENT

Quin tebl pler

Quin tebi pler l'estimar d'amagat
tothom qui ens veu quan ens veu no ho diria
—però nosaltres ja ens hem dat l'abraç
i més i tot, que l'abraç duu follia.

La seva cambra si em té enamorat!

on és l'espieta que l'amor ens priva?

LA PENYORA EN OFRENA

Tiranla de l'amor

Tirania de l'amor
si et vull deixar, dius: no em deixis.

Si Tu em deixaves soc jo
qui soc gelós de que ho fessis.

Englantina del camí
fas goig perquè jo et llueixi:

tota l'il·lusió que tinc
la vols teva
quan te prengui.

Es fadrineta i com un sol

Es fadrineta i com un sol,
ara als meus braços defallia;
sí duu a les celles mort i dol
duu a les pestanyes la metgia.

Si a cada pit porta un robí
em diu l'afany: li robaria.
—Ella els guardava sols per mi,
si ara els volia ara els prenia.

Si l'assentava als meus genolls
era una rosa que s'obria.

LES IMATGES - 4

Perquè és alta i esvelta

Perquè és alta i esvelta
tota es sap estremir.
Si els cabells li penjaven
com el fruit del raïm
pels clotets de la sina
s'hi perdien gotims!

—Més avall si arribaven
floria l'omelic.

There is only one

thing which is true
and which is not
the same as the
truth which is
the same as the
truth which is

the same as the
truth which is

COLLITA DE FRUITS - 1

Ulls clucs
l'amor

ulls clucs
l'amor
sap que la vida sempre és una festa

una cançó
Déu se l'estima com la llàntia encesa

ulls clucs
l'amor
Déu li manava que es lligués la bena

passava jo

i ara es venjava fent que fossis meva:

xiula i feineja
fa ta cambreta

EL CAL·LIGRAMA - i 2

RESA UNA NOIA EN MON BATELL:

si no li diua cap caucó —
marineret

«oh viens tout près de moi
puis pose avec emoi
tes levres sur ma bouche
—dans un baiser farouche
je serais toute à toi»

SOTA LES VELES LA CAPTINDRE
NOUS

Com sé que es hesa
la besaré

qui no vigila — corsari ve i li pren l'aimia —
corsari ve i li pren l'amor

MARSEILLE PORT
NOTRE DAME

DE LA GAR
DE PRIEZ

D'A MO UR

COLLITA DE FRUITS - 2

Si la despullava

Si la despullava
oh, la meva amor!
un botó que queia
ja em donava goig
—ara la bruseta
i el cinyell tot pret,
mel rosada i fresca
la sina després:

al mig de la toia
clavellets vermells:

Visca l'amor

Visca l'amor que m'ha donat l'amiga
fresca i polida com un maig content!
Visca l'amor

l'he cridada i venia
—tota era blanca com un glop de llet.

Visca l'amor que Ella també es delia:

visca l'amor:

la volia i l'he pres.

blanca
bruna

blanca

bruna

i fina com un pa de mel
—més que una amoreta collida al carrer

la seva geniva floria de sang
verge i desvestida

—joliu dolençant

camisa de seda com la lluna al ple
la rosa vermella floria també:

si ahir era poncella ara és mon tresor
—com la satalia cada pit rodó

LES IMATGES - i 5

i quan confiats els arbres

1

i quan confiats els arbres es vesteixen
ignoren els seus ulls
nit dia sol estelada plena

i les rodes de la fortuna de la seva sina

i el misteri de la rosa vermella dels seus colzes

ignoren el seu ventre

damunt la cripta ufana
que flameja el seu cos

vas de l'amor

llet i mel en son clos

flor d'atzabeja:

—quan confiats els arbres es vesteixen
Ella és la Primavera

i 2

com una fletxa el seu mentó
quan besa
—com una fletxa els seus braços alçats

la seva sina com una sageta
—una sageta el seu gest marxant

fletxa

arc

sageta

sagrari de carn:

i la juguina

com la més tallant

LLEGENDA

(Si n'era un lladre

(Si n'era un lladre cor-robador,
mirada bruna, llavi de foc.

—Ai, la padrina, m'ha pres el dot.)

EL SOMNI I LA ROSADA

La carn fa carn

La carn fa carn
el vi fa sang—
com és segura
l'ombra d'islam!

A l'ombra mate dels meus pruners
l'amiga em renta i em besa els peus.
Oli d'ametlles

oli d'arrels—
naixien ales als meus turmells.
—M'estreny l'amada contra els seus béns.

Amfora plena
del vi més clar,

del vi més negre
que ha fermentat.

Cap llavi crema com els vermells
de l'amor meva quan dóna el bes.
Tan fina és Ella que em dicta el vers.
—Prenc els seus musles i el seu coll tens
com una pruna que ara caigués.

S'ou la musica
de cent llaüts,
clara i divina
sota els seus rulls.

Terra l'Aràbia, terra corcer
d'alta crinera, bridall desfet.

El sol l'encalça, l'amor molt més:
amiga, amiga, no posem
—un floc ma vida en el teu cabell.

La lluna és bella
si feia el ple:
a ta vorera
no ho fora gens.

Copa vessada, beire roent
com la pregària de Mohammed
la meva amada, si el goig la pren
sota les tendes dels meus pruners.
—I el seu somriure, tremir d'estel.

Voltes de marbre
dels seus dos pits,

mesquita blanca
del meu delit.

Quin desvetllar-me

Quin desvetllar-me el seu cos tot nu
(era un fanal que em feria la cara:
—quan a ciutat plou tot queda com Tu,
nacre lluent de l'una banda a l'altra.

Ja et soc fidel com ho és el rat-pennat
que viu esclau al voltant de la nitra,
diguem perquè, sota el braç i amagat,
tens un secret com d'ulls negres, que em mira.

Dius mon amant, com un desmai d'onada
que el iol l'esquinça sota el ventre moll;
per aquest breç jo també et diré: amada
—però el teu secret, negre negre, em té tot.

Mes d'aquest somni

Mes d'aquest somni d'Orient
ens despertava el bell matí,
era el llençol trement trement,
la seva carn com de setí.

La lluna encara al firmament
es reflectia al seu coixí
—jo la deixava tot tement
si algú ens vindria a descobrir.

I el nostre bes era tan llarg
com la nit curta, en el seu braç.

ARA, I CADA DEMÀ

Si anessis lluny

Si anessis lluny
 tan lluny que no et sabés
tampoc ningú sabria el meu destí,
cap altre llavi no em tindria pres
però amb el teu nom faria el meu camí.

Un ram de noies no em fora conhort
ni la cançó sota el dring de la copa,
vaixells de guerra vinguessin al Port
prou hi aniria, mariner de popa.

Si jo posava la bandera al pal
i era molt alta, t'hi veuria a dalt.

CARTE-LETTRE

ralls i més ralls

ralls i més ralls

—i més ralls

i més ralls —

(la xemeneia fa el seu nom blanc
en marxa)

jo resto pres per la xarxa dels rails:
cor i desig com unes mans lligades

(si xiula fort

penso que m'ha cridat)

—perquè enyora l'amant

i jo l'amor del cos

i el de l'amor només de l'estimada

i ara imagino
el seu bes i el seu braç
i és sols l'agulla dels rails
i la màquina

MES RAILS QUE VOLS D'OCELL
LA MATINADA CLARA

TANCA

L'altra banda de la serra
té un encís que no he dit mai
—per la joia que m'espera
cada pi em dona la mà.

TAULA

El desig i el convit	13
El cal·ligrama - 1	23
Les imatges - 1	27
El dalerós mester i la florida	31
Les imatges - 2	35
Collita de pètals	39
L'inici	43
Les imatges - 3	47
Contentament	51
La penyora en ofrena	55
Les imatges - 4	59
Collita de fruits - 1	63
El cal·ligrama - i 2	67
Collita de fruits - i 2	71
Les imatges - i 5	77
El somni i la rosada	85
Ara, i cada demà	93
Carte-lettre	97

NOTÍCIA

Aquest poema del Salvat-Papasseit, editat per la Llibreria Nacional Catalana, fou estampat als tallers «Omega» de Francesc Bos (Ample, 53 Barcelona) i acabat el dia 28 de febrer de l'any 1923.—Josep Obiols l'honorà amb un frontispici a la trepa, i decorà, també a mà, la coberta del llibre, lligat en pergami. El tiratge ha estat fet en blau, vermell i negre.

